

Vergelijking kantineomzet 2020 (2020/2021) t.o.v. 2019 (2019/2020)

Kantineomzet

Van de 3 belangrijkste inkomstenbronnen voor sportverenigingen, komt de kantineomzet na de contributieopbrengst op de 2^e plaats, nog voor de sponsoropbrengsten. Althans dat blijkt uit de cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) die hier voor het laatst in 2018 onderzoek naar heeft gedaan. Gemiddeld genomen bestond 23% van de totale baten uit de verkoopopbrengst van de horeca.

Uit de jaarstukken die SWS jaarlijks ontvangt van de circa 1.400 sportorganisaties waar een borgstelling aan is verstrekt, blijkt eveneens dat de kantineomzet een belangrijke bron van inkomsten is voor de vereniging.

Voor de verenigingen die in het onderzoek van SWS zijn meegenomen (N=439)¹ geldt dat in 2019 (2019/2020)² 23,5% van de totale baten is toe te schrijven aan de horeca. Deze uitkomst sluit naadloos aan op de uitkomst van het CBS.

Voor 2020 (2020/2021) is er sprake van een substantiële daling van dit percentage. Van de totale baten is nu 9,5% afkomstig uit de horeca-activiteiten. Een daling van 14 procentpunt.

Groot verschil in kantine inkomsten

Uit de jaarcijfers van de sportverenigingen die in dit onderzoek van SWS zijn meegenomen, blijkt dat er grote verschillen zijn in horeca inkomsten. In 2020 (2020/2021) bedroeg de gemiddelde kantine opbrengst van de verenigingen uit dit onderzoek (N=439) € 19.480. Dat is aanmerkelijk lager dan het gemiddelde van € 49.481 in 2019 (2019/2020).

Nu 2019 (2019/2020) een betere afspiegeling lijkt van een 'regulier' boekjaar is, om de verschillen per sporttype te duiden, dit boekjaar als uitgangspunt genomen voor onderstaand overzicht.

Type Sport	Voetbal	Tennis	Hockey	Golf	Atletiek	Overig
Gemiddeld	68.020	36.820	54.560	96.214	24.328	17.490
Hoogste	230.419	158.809	302.353	241.337	172.892	100.267
Laagste	6.711	1.500	4.703	29.645	471	0

Bron: Jaarcijfers die SWS heeft ontvangen van de sportverenigingen i.v.m. de lopende borgstellingen (Voetbal N=124; Tennis N=146; Hockey N= 51; Golf N=11; Atletiek N=21; Overig (o.a. hippisch, JdB, gymnastiek, korfbal, watersport) N=86

De gemiddelde opbrengst lag met € 96.214 het hoogst bij de golfverenigingen en het laagst bij de overige sporten, namelijk € 17.490.

¹ Het onderzoek van SWS is gebaseerd op de financiële cijfers van 439 sportverenigingen. Dit betreft 21 atletiek-, 11 golf-, 51 hockey-, 146 tennis-, 124 voetbal- en 86 overige sportverenigingen. De overige verenigingen bestaan uit diverse sportdisciplines waaronder korfbal, gymnastiek, schietsport, watersport, hippisch, honkbal.

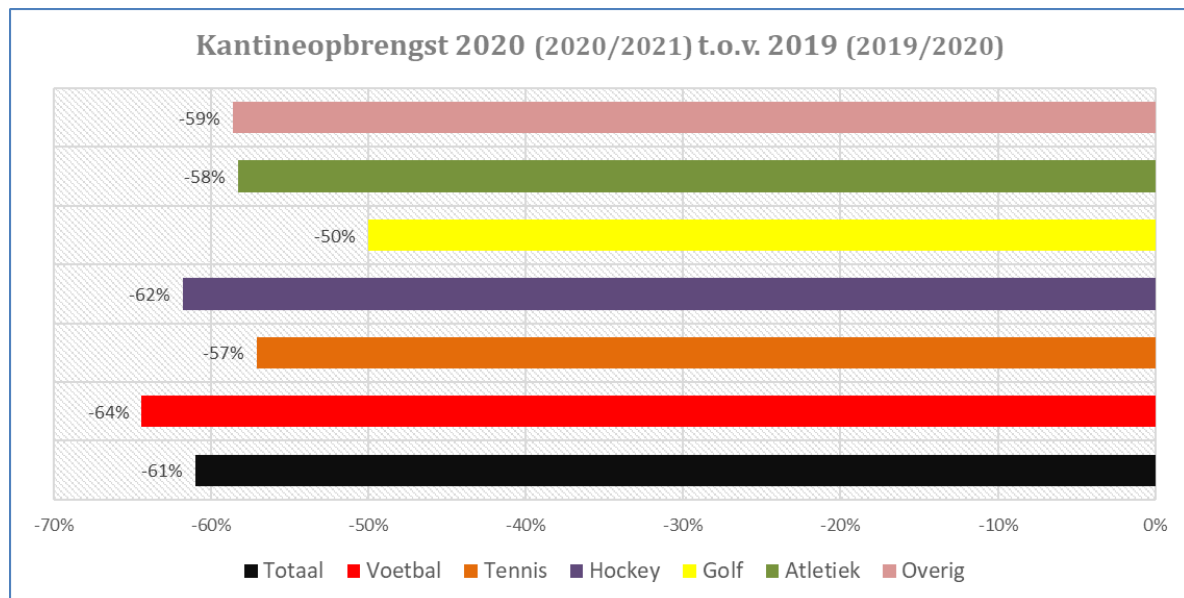
² Sportverenigingen kunnen een kalenderjaar als boekjaar hebben, of een gebroken boekjaar (vb. 1 juli-30 juni). SWS heeft de cijfers van 2020 vergeleken met die van 2019 en de cijfers 2020/2021 met die van 2019/2020.

Maar ook binnen dezelfde sportdiscipline zijn er grote verschillen op verenigingsniveau. Het verschil tussen de vereniging met de hoogste en vereniging met de laagste kantineopbrengst is bij ieder sporttype dan ook aanzienlijk.

De hoogste opbrengst varieert van € 100.267 bij overige sporten tot € 302.353 bij hockey zoals blijkt uit het bovenstaande overzicht.

Afname van kantine inkomsten

Kijkend naar het totaal aan kantine inkomsten in 2020 (2020/2021) van de verenigingen uit het onderzoek van SWS, dan is de opbrengst ten opzichte van het voorgaande boekjaar met 61% afgenomen.

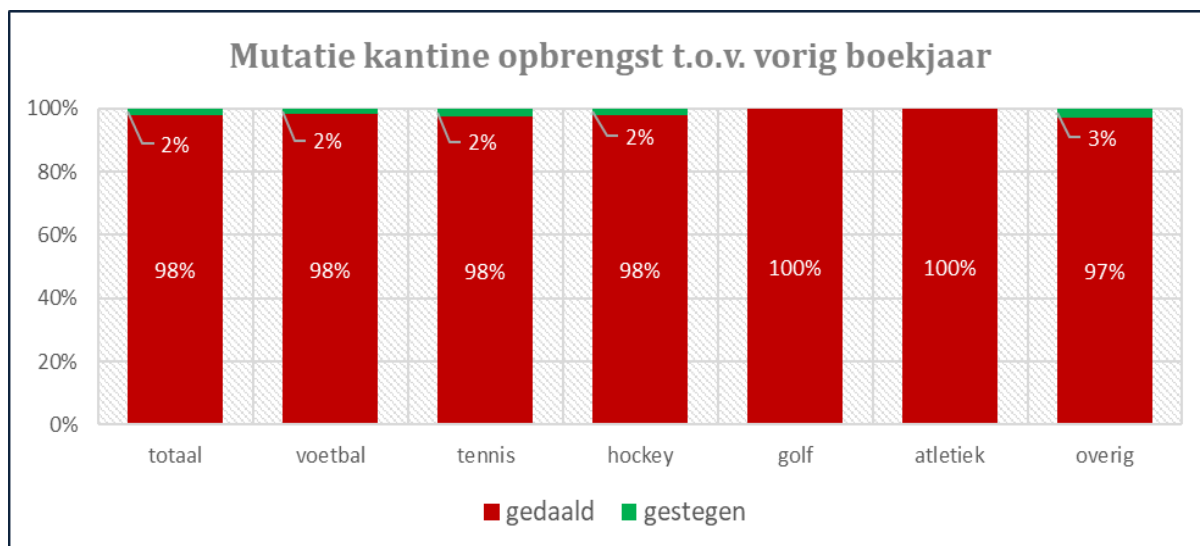
Bron: Jaarcijfers die SWS heeft ontvangen van de sportverenigingen i.v.m. de lopende borgstellingen (Voetbal N=124; Tennis N=146; Hockey N= 51; Golf N=11; Atletiek N=21; Overig (o.a. hippisch, JdB, gymnastiek, korfbal, watersport) N=86

Bovenstaande grafiek laat zien dat voor iedere sportdiscipline geldt dat de kantineomzet aanzienlijk is afgenomen. Voor golfverenigingen lag dit percentage op -/- 50% oplopend tot -/- 64% bij de voetbalverenigingen.

Maar ook hockey (-/- 62%), de overige sporten (-/- 59%), atletiek (-/-58%) en tennis (-/- 57%) zagen een forse teruggang van de kantineomzet ten opzichte van het voorgaande boekjaar.

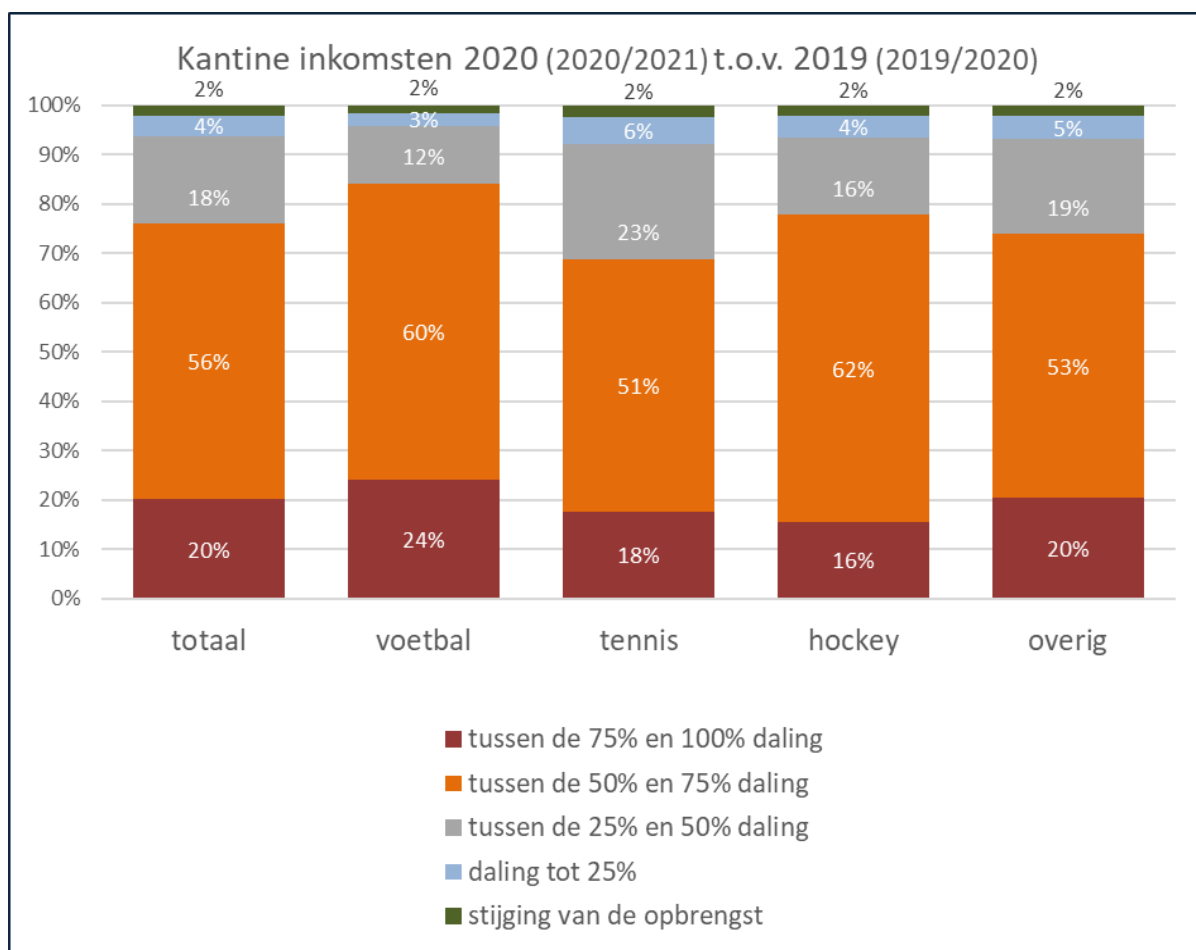
Op verenigingsniveau

Daar waar de verschillen tussen de sportdisciplines niet significant verschillen, is gekeken naar de verhoudingen op verenigingsniveau. Van de verenigingen uit het onderzoek van SWS zag maar liefst 98% de kantineopbrengst in 2020 (2020/2021) afnemen ten opzichte van 2019 (2019/2020). Voor slechts 2% van de verenigingen nam de kantineopbrengst juist toe.

Bron: Jaarcijfers die SWS heeft ontvangen van de sportverenigingen i.v.m. de lopende borgstellingen (Voetbal N=124; Tennis N=146; Hockey N= 51; Golf N=11; Atletiek N=21; Overig (o.a. hippisch, JdB, gymnastiek, korfbal, watersport) N=86

Zoals blijkt uit de grafiek zijn de verschillen minimaal. Voor alle type sportverenigingen geldt dat minimaal 97% de kantineopbrengst zag afnemen. De verschillen zijn te klein om hier verdere conclusies aan te verbinden.

Bron: Jaarcijfers die SWS heeft ontvangen van de sportverenigingen i.v.m. de lopende borgstellingen (Voetbal N=124; Tennis N=146; Hockey N= 51; Overig (o.a. golf, atletiek, hippisch, JdB, gymnastiek, korfbal, watersport) N=118

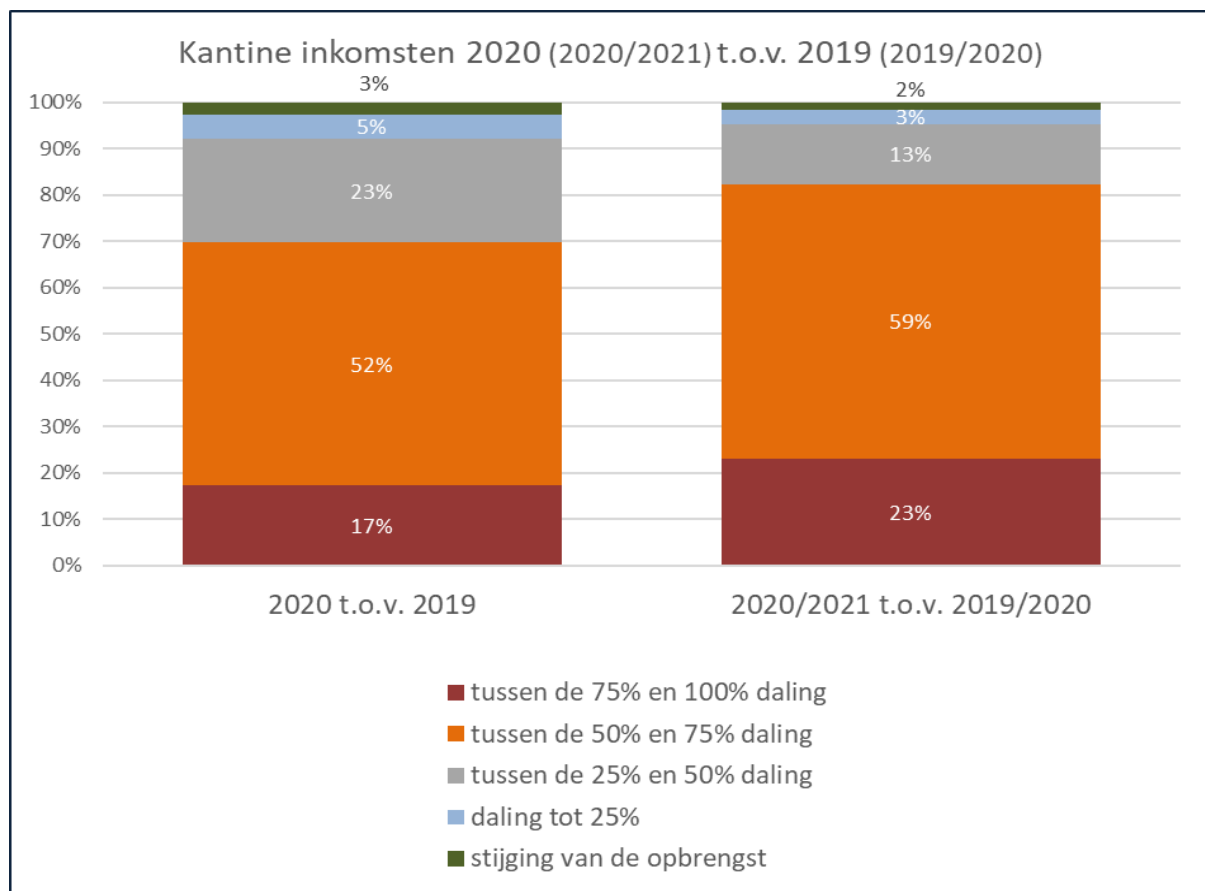
Voor 56% van alle verenigingen die onderdeel uitmaken van het onderzoek van SWS geldt dat de kantine opbrengst tussen de 50% en 75% is afgenomen. Ook voor ieder afzonderlijke sportdiscipline geldt dat dit percentage meer dan helft van de verenigingen bedraagt. Maar liefst 20% laat een daling noteren van tussen de 75% en 100%. Bij de hockeyverenigingen is dit percentage met 16% het kleinst terwijl voor voetbalverenigingen dit percentage oploopt tot 24%.

Maar liefst 94% van de verenigingen had te maken met een daling van meer dan 25%.

Onderscheid boekjaar 2020 en 2020/2021

Voor verenigingen met een kalenderjaar als boekjaar geldt dat de cijfers over 2020 worden vergeleken met die van het 'corona-vrije boekjaar' 2019. Voor de verenigingen met een gebroken jaar als boekjaar geldt dit in de regel niet. Veruit het merendeel van deze verenigingen kent een boekjaar van 1 juli t/m 30 juni. Het vergelijken van de cijfers over 2020/2021 met die van 2019/2020 betekent dan ook, dat ook in dit boekjaar al sprake was van een 'coronaperiode'. In het 4^e kwartaal van 2019/2020 zijn de sportparken grotendeels gesloten geweest. Uit eerdere onderzoeken bleek al dat dit voor dat boekjaar nauwelijks effect heeft gehad op de contributieopbrengst en sponsorgelden. Deze waren voor dat jaar al (nagenoeg) volledig geïncasseerd. Dat kan niet gezegd worden van de kantineomzet. Uit de cijfers die SWS heeft ontvangen over het boekjaar 2019/2020 bleek dat de kantineomzet ten opzichte van 2018/2019 gemiddeld met 39% was afgenomen.

In onderstaande grafiek heeft SWS daarom onderscheid gemaakt tussen de omzetsdaling in de kantine van de verenigingen met een kalenderjaar (2020 t.o.v. 2019) als boekjaar en verenigingen met een gebroken boekjaar (2020/2021 t.o.v. 2019/2020).

Bron: Jaarcijfers die SWS heeft ontvangen van de sportverenigingen i.v.m. de lopende borgstellingen. 2020 N=191; 2020/2021 N=187

Opmerkelijk is dat de groep verenigingen die in 2019/2020 de kantineomzet al gemiddeld met 39% had zien dalen, nu ook grotere dalingen laat noteren dan de groep verenigingen waarbij de omzet wordt vergeleken met die van een coronavrij boekjaar. Maar liefst 82% van de verenigingen met een gebroken boekjaar heeft de kantineopbrengst met meer dan 50% zien dalen, tegenover 69% van de verenigingen met een kalenderjaar als boekjaar.

Ook de gemiddelde daling van 62% ligt bij de verenigingen met een gebroken boekjaar hoger dan de 56% daling bij de verenigingen met een kalenderjaar als boekjaar.

Rekening houdend met de gemiddelde daling van 39% in 2019/2020 ten opzichte van 2018/2019 zou voorzichtig geconcludeerd kunnen worden dat de kantineomzet in 2020/2021 gemiddeld zelfs met 74% is gedaald ten opzichte van een regulier boekjaar.

[Financiële gevolgen coronamaatregelen op de kantine inkomsten 2020 en 2020/2021](#)

De invloed van de Coronamaatregelen op de sportsector is groot. Sinds de eerste maatregelen die in maart 2020 werden afgekondigd, werd van de sport een grote mate van flexibiliteit verwacht.

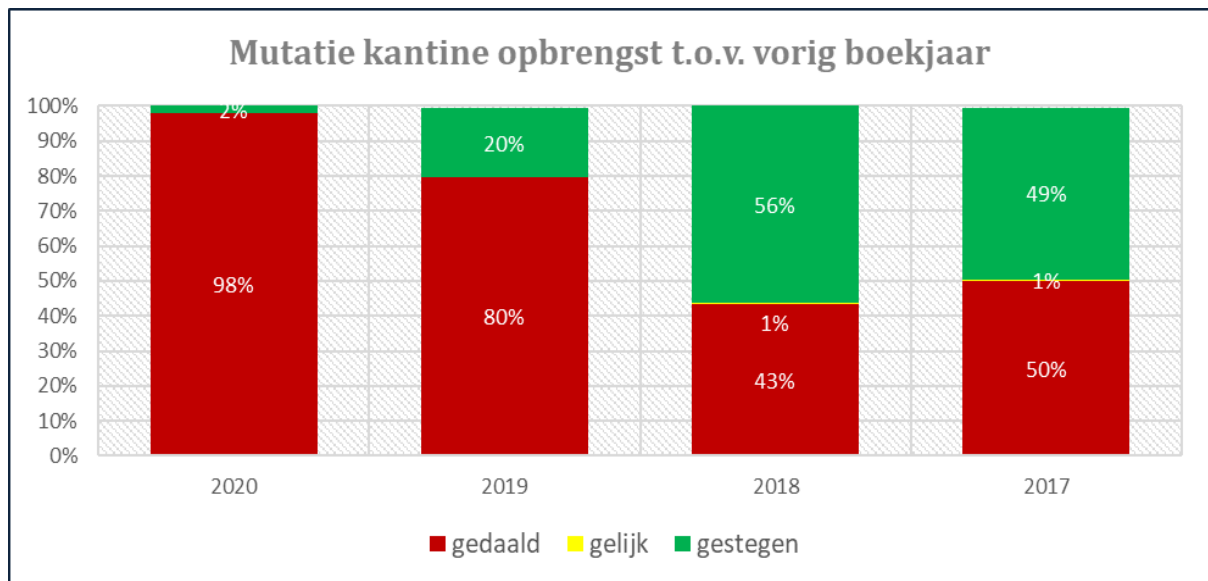
Maatregelen werden aangescherpt dan weer versoepeld, hetgeen grote invloed heeft op de dagelijkse gang van zaken op de sportclubs.

In vergelijking tot de contributies en de sponsoring, geldt voor de kantineomzet dat de link met de coronamaatregelen veel duidelijker aanwezig is. Op het moment dat het clubhuis als gevolg van de coronamaatregelen niet toegankelijk is wordt er geen omzet gerealiseerd. Daar waar in de reguliere horeca nog enige omzet wordt behaald door maaltijden af te laten halen, zijn die mogelijkheden binnen de sportvereniging minder toepasbaar.

Dat bijna 98% van de verenigingen de kantineopbrengst zag dalen kan dan ook niet los worden gezien van de coronamaatregelen.

Opvallend is de grotere daling bij de verenigingen met een gebroken boekjaar dan de daling bij de verenigingen met een kalenderjaar als boekjaar. Vooral omdat zoals gemeld die eerste groep ook in 2019/2020 de omzet al met 39% had zien dalen. Ook daarbij is er een link met de coronamaatregelen. De verenigingen met een gebroken boekjaar zijn vooral de veldsportverenigingen zoals voetbal, hockey, rugby, korfbal. Verenigingen met een kalenderjaar als boekjaar zijn onder andere de golf-, tennis- en atletiekverenigingen. Voor het merendeel van de veldsportverenigingen geldt dat er in de zomermaanden juli tot en met augustus geen of nauwelijks activiteiten zijn. Sportparken zijn gesloten, hetgeen ook geldt voor de horeca. In 2020 was dit juist een periode waarin de sportparken weer open mochten. De verenigingen die in die maanden geopend zijn, zoals tennis en golf, hebben hiervan kunnen profiteren waardoor de omzet minder is gedaald dan bij de veldsportverenigingen.

Wanneer de resultaten over 2020 worden vergeleken met die van voorgaande jaren dan is ook zichtbaar dat in 2019 (2019/2020) 80% van de verenigingen te maken had met een omzetsdaling t.o.v. het voorafgaande boekjaar. In 2018 en 2017 lagen die percentages op respectievelijk 43% en 50%.

Bron: Jaarcijfers die SWS heeft ontvangen van de sportverenigingen i.v.m. de lopende borgstellingen. 2020 N=439, 2019 N=550; 2018 N=414; 2017 N=472

Ook deze grafiek laat zien dat de coronamaatregelen die in maart 2020 zijn intrede deden financiële gevolgen hebben gehad voor de sportverenigingen. Dit effect is duidelijker aan te tonen dan bij de contributie- en sponsopbrengst.

Vooruitblik kantine inkomsten

SWS heeft inzage in de financiële cijfers tot en met 2020 wat betreft de verenigingen met een kalenderjaar als boekjaar en de cijfers 2020/2021 van de verenigingen met een gebroken boekjaar. Dat betekent dat pas in de komende periode zichtbaar wordt hoe de sportverenigingen in financiële zin het 'coronajaar 2021' (deels) hebben gepresteerd.

Ook voor het boekjaar 2021/2022 geldt dat de clubhuizen gedurende een langere periode gesloten zijn. Dit zal wederom tot uiting komen in de jaarstukken over 2021 of 2021/2022 in het geval van een gebroken boekjaar.

Het moment waarop de horeca-activiteiten op de sportparken weer kunnen worden opgestart zal, samen met de dan nog geldende maatregelen die in acht moeten worden genomen, bepalend zijn voor de mate waarin de verenigingen deze inkomstenbron weer op het niveau van 'voor corona' weten te brengen.

Daarbij spelen ook andere factoren een rol. In hoeverre zijn de (veelal) vrijwilligers die voorheen bardiensten draaiden hiervoor nog beschikbaar? Zijn de mensen als gevolg van de coronaperikelen voorzichtiger waar het gaat om het bezoeken van het clubhuis? Worden de toernooien en activiteiten weer opgepakt?

Kortom, ook voor de nabije toekomst blijft de kantine opbrengst een onzekere factor voor de sportvereniging.